

ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ Β ΛΥΚΕΙΟΥ ΘΕΜΑ: ΡΑΤΣΙΣΜΟΣ

ΚΕΙΜΕΝΟ ΠΡΩΤΟ

Το σκίτσογραφικό απόσπασμα που ακολουθεί προέρχεται από το φυλλάδιο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Εγώ, ρατσιστής;!». Το φυλλάδιο αυτό, που απευθύνεται στους εκπαιδευτικούς και τους νέους, επιχειρεί μέσα από κόμικς και ντοκουμέντα να παρακινήσει σε προβληματισμό και συζήτηση πάνω στο φαινόμενο του ρατσισμού.

[πηγή: *Ευρωπαϊκή Επιτροπή*]

ΚΕΙΜΕΝΟ ΔΕΥΤΕΡΟ

Από το άρθρο της Λίζας Βάρβογλη, «Οι ψυχολογικές ρίζες του ρατσισμού» [πηγή: εφημ. *Το Βήμα*]:

Γενιές ολόκληρες Ελλήνων μεγάλωσαν με στερεότυπες απειλές του τύπου «φάε τη σούπα σου γιατί θα έρθει να σε πάρει ο γύφτος» ή «αν δεν κάτσεις καλά θα σε φάει ο αράπης», με παραδείγματα προς γνώση και συμμόρφωση από πολιτισμικές, κοινωνικές, θρησκευτικές ή άλλες μειονότητες. Στις ημέρες μας αυτές οι απειλές ξεθώριασαν και έχασαν την πειθώ που κάποτε είχαν αλλά αντικαταστάθηκαν από άλλες που αντλούν από διαφορετικές ομάδες. Οι σπόροι του ρατσισμού εμφυτεύονται από πολύ νωρίς στην κοινωνική συνείδηση του ατόμου και γίνονται μέρος της ψυχοσύνθεσής του και της στάσης του απέναντι στους άλλους. Γιατί όμως οι άνθρωποι γίνονται ρατσιστές; Γιατί κατά τα άλλα καλοί, κοινωνικοί, ανοιχτόκαρδοι και εξυπηρετικοί άνθρωποι γίνονται ξαφνικά εμπνευστές τέτοιων στερεότυπων απειλών και στη συνέχεια γίνονται δύσπιστοι και εχθρικοί απέναντι στους ξένους;

ΚΕΙΜΕΝΟ ΤΡΙΤΟ

Το ακόλουθο απόσπασμα προέρχεται από την ενότητα «**Κοινωνικές ομάδες**» της *Κοινωνικής και Πολιτικής Αγωγής Γ' Γυμνασίου*:

Προκαταλήψεις και διακρίσεις σε βάρος ομάδων

Οι σύγχρονες κοινωνίες είναι **πολυπολιτισμικές**, γιατί σε αυτές συμβιώνουν πολλές διαφορετικές εθνικές, γλωσσικές, θρησκευτικές, πολιτισμικές ομάδες, με διαφορετικές αξίες, απόψεις και ιδεολογίες. Η σύγχρονη δημοκρατική κοινωνία πρέπει να εξασφαλίζει στα άτομα όλων των ομάδων συνθήκες ελευθερίας και ισότητας. Συχνά η ταυτότητα που δίνει στα άτομα η συμμετοχή τους σε μία ομάδα (π.χ. Έλληνας ή χριστιανός ή οπαδός αθλητικής ομάδας) τα οδηγεί σε αρνητικές στάσεις απέναντι σε άτομα διαφορετικών ομάδων. Οι αρνητικές αυτές στάσεις είναι αποτέλεσμα **προκαταλήψεων**, δηλαδή αρνητικών συνήθως αντιλήψεων και εικόνων για άτομα άλλων ομάδων, που δε βασίζονται στην πραγματικότητα. Οι πιο συνηθισμένες μορφές προκαταλήψεων είναι αυτές που αφορούν το φύλο, τη φυλή, την ηλικία, τη θρησκεία, τη χώρα προέλευσης, το κοινωνικό στρώμα ή την υγεία των ατόμων. Οι προκαταλήψεις αυτές οδηγούν σε αρνητικές διακρίσεις, άνιση δηλαδή μεταχείριση **ευάλωτων κοινωνικών ομάδων**, όπως π.χ. οι γυναίκες, οι αλλοδαποί, οι τσιγγάνοι, τα άτομα με αναπηρίες. Ο αποκλεισμός αυτών των κοινωνικών ομάδων (**ρατσισμός**) καταπατά το θεμελιώδες δικαίωμα κάθε ανθρώπου να ζει χωρίς διακρίσεις λόγω εθνικής ή θρησκευτικής ταυτότητας, φύλου ή αναπηρίας.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ: ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΠΡΩΤΗ

1. Να αποδώσετε περιληπτικά το τελευταίο κείμενο (60-70 λέξεις) 15 μονάδες
2. Να ερμηνεύσετε το σκίτσο (πρώτο κείμενο). Τι αποκαλύπτει σχετικά με τη διαφορετικότητα; (80- 100 λέξεις) 15 μονάδες

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΔΕΥΤΕΡΗ

1. Να βρείτε 2 τρόπους ανάπτυξης του τελευταίου κειμένου και να τους αιτιολογήσετε με 2 αναφορές στο κείμενο 8 μονάδες

2. Ποιός είναι ο ρόλος των συνεχών ερωτήσεων στο τελευταίο κείμενο;

7 μονάδες

3. Να βρείτε από ένα συνώνυμο και ένα αντώνυμο (για όσες λέξεις υπάρχουν) των υπογραμμισμένων λέξεων του τελευταίου κειμένου

8 μονάδες

4. Ποιός ο ρόλος των εισαγωγικών στις δύο φράσεις του πρώτου κειμένου;

7 μονάδες

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΤΡΙΤΗ

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΛΟΓΟΥ

Σε ένα άρθρο, που θα δημοσιευτεί στη σχολική εφημερίδα, να αναφερθείτε στις ενέργειες των θεσμών σε μια ευνομούμενη κοινωνία, για την προσπάθεια εξάλειψης του φαινομένου του ρατσισμού (350-400 λέξεις)

40 μονάδες